

185 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Sayı	22342
Tarih	13.07.1995
Sıra no	185

Bilindiği üzere, zirai ürün bedelleri üzerinden yapılacak vergi tevkifatı ve bu vergi tevkifatı ile ilgili müteselsil sorumluluk uygulaması, 15.9.1990 gün ve 20636 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 164 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde açıklanmıştır.

Bakanlığımıza intikal eden olaylardan, ticaret borsalarının kotasyon listesine dahil olan ürünlerden hangilerinin alım-satımında gelir vergisi tevkifatı yapılması gerektiği ve listeye dahil olmayan ürünlerin ticaret borsalarına tescilinde bu ürün bedelleri üzerinden indirimli oranlarda tevkifat yapıp yapılmayacağı konularında bazı tereddütlerin olduğu anlaşılmıştır.

Öte yandan, 27.06.1995 tarihli ve 22326 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 552 sayılı Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 18 inci maddesinde, üretici birliklerine veya toptancı hallerinde satılan zirai ürün bedelleri üzerinden yapılacak vergi tevkifatının, ticaret borsalarında tescil edilerek alım-satımı yapılan zirai ürünlere uygulanan oranda yapılması hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, aynı tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan, 557 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 5590 sayılı Kanunun bazı maddelerinde değişiklikler yapılmıştır. 557 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesi ile değişik 5590 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin ikinci fıkrasında, Ticaret Borsaları Kotasyon listesine dahil olmayan ürünlerin de talebe bağlı olarak borsada tescil ettirilebileceği belirtilmiştir. Ayrıca, aynı Kanun Hükmünde Kararname ile 5590 sayılı Kanuna eklenen Ek 10 uncu madde ile de borsalarda tescili yapılacak alivire muamelelerin sözleşme ile yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Uygulamada tereddüte düşüldüğü görülen konular ile yukarıda belirtilen Kanun Hükmünde Kararnamelerle yapılan düzenlemeler hakkında aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

1. BORSA KOTASYON LİSTESİNE DAHİL OLAN ÜRÜNLERDEN, GELİR VERGİSİ TEVKİFATINA TABİ OLAN VE OLMAYANLAR:

5590 sayılı Kanuna göre kurulmuş olan ticaret borsalarına tescil ettirilmesi zorunlu olan (borsa kotasyon listesine dahil) ürünler ek liste'de belirtilmiştir.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nca (İç Ticaret Genel Müdürlüğü) Türkiye genelinde uygulanan kotasyon listesinde yer alan ürünler incelenmiş ve bu ürünlerden hangilerinin alım bedelleri üzerinden tevkifat yapılacağı, hangilerinin alım bedelleri üzerinden tevkifat yapılmayacağı ek liste'de ürün bazında "tevkifata tabi" veya "tevkifata tabi değil" şeklinde belirtilmiştir.

Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinde, vergi tevkifatı yapmak zorunda olanlar hükme bağlanmış ve bu konuda 164 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde ayrıntılı açıklamalar yapılmıştır.

Bir ürünün alım bedelinin, ekli listedeki "Vergi Tevkifatına Tabi" olan ürün kapsamında bulunması halinde, bu ürün bedelleri üzerinden yapılacak vergi tevkifatı hakkında vergi sorumluları ve ticaret borsalarınca, 164 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer alan açıklamalara göre işlem yapılacaktır.

Diğer taraftan, ekli liste'de yer alan ve alım bedelleri gelir vergisi tevkifatına tabi olmayan ürünlerin, çiftçiler dışında kalan kimselerden satın alınması işleminin ticaret borsalarınca tescilinde, gelir vergisi tevkifatı aranılmayacaktır. Ancak, ekli liste'de tevkifata tabi olmadığı belirtilen ürünlerin çiftçilerden satın alınması halinde (bu alım-satım işlemi borsada tescil edilmiş olsa dahi), bu ürün bedelleri üzerinden gelir vergisi tevkifatının yapılacağı tabiidir.

Diğer bir ifadeyle, ekli listede alım bedeli üzerinden vergi tevkifatı yapılmayacağı belirtilen ürünlerin, küçük çiftçi muafliğinden yararlanan veya götürü gider usulüne göre vergilendirilen çiftçilerden müstahsil makbuzu düzenlemek, gerçek usulde vergiye tabi çiftçilerden de fatura düzenlettirmek suretiyle satın alınması halinde, bu ürünlerin bedelleri üzerinden vergi tevkifatı yapılacaktır.

